

▶ ЗНАЙ НАШИХ!

БЛАКИТНА СТРІЧКА ІКВИ

Нещодавно в руки потрапили унікальні матеріали колишніх учнів Млинівської ЗОШ №3 – вихованців учителя географії цього навчального закладу Олександра Олександровича Ковальчука. Перечитуючи дослідження Марії Мацейко, Олени Лебідь, Ірини Єржикевич «Блакитна стрічка Ікви», яке, власне, започаткувала Ірина, переконаєшся, який незбагнений дивосвіт наукового пошуку, а безмежна палітра шкільного уроку географії в руках талановитого педагога має шанс збагатитися цілеспрямованим творчим пошуком школярів. І навіть у юному віці, керовані мудрим наставником, учні молодечим запалом здатні компенсувати те, до чого не дійшли руки та енергетика розуму навіть досвідчених науковців. Мова йде про дослідження річки Ікви.

Так сталося, що цю голубу перлину нашого краю чомусь обминули увагою відомі вчені і краєзнавці. Скажімо, російський вчений Грубрін у 1932 році у своїй роботі згадав Ікву двома реченнями в одному абзаці. А ось Каленик Геренчук приділяв увагу річці, але ґрунтовних досліджень не проводив. Оцей науковий вакуум ще у 2005 році вирішили заповнити вихованці Олександра Ковальчука. До речі, сам педагог тоді кілька днів активно опрацьовував різноманітну наукову літературу в обласній бібліотеці, але нічого цінного там не «відкопав». А частина того, що стосувалося іквянської тематики, як правило, не відповідало дійсності.

Варто наголосити, що тоді йому ефективну методичну допомогу надав директор обласної станції юних натуралістів Василь Григор. Він та його підлеглі скерували Олександра Олександровича в Малу Академію наук, зокрема, у її історико-географічне відділення.

Узагалі учнівські дослідження розпочалися, так би мовити, із теоретичної підготовки членів географічного гуртка, а у 2006 році вони здійснили 100-кілометрову семиденну туристичну подорож третього ступеня складності в басейнах річок Стир та Іква за маршрутом: м.Броди-с.Суховоля-с.Пониква-с.Орани-с.Видра-с.Черниця-с.Некваша-с.Попівці-с.Старий Тараж-с.Дунаїв-с.Великі Бережці-с.Малі Бережці-с.Іква-с.Верба, яким склали компанію Олександр Ковальчук та вчитель фізичного виховання Володимир Сірман. Як результат – підготовлений звіт, у якому охоплено весь спектр краєзнавчої тематики про річку Ікву. Особливо актуальна його частина про екологію надіквянського довкілля і охорону природи в басейнах річок Стир та Іква. Там йдеться, зокрема, про недостатнє збереження рослинного і тваринного світу у вищезазначеній місцевості, згубний вплив на природу меліоративних заходів у 60-х роках ХХ століття, вимивання водою природних торф'яників, зникнення деяких видів рослин, зокрема, латаття. Отож тішить, що створені і діють об'єкти, де рослини, що зникають, охороняються законом. Скажімо, в урочищі «Хвороща» біля Млинова комплексно охороняється законом більш як 150 видів рослин, а особливо вільха клейка, або чорна і сіра.

Варто додати, що науково-дослідницька робота учня ЗОШ №3 Андрія Білика «Комплексна характеристика річки Ікви» стала переможцем обласного конкурсу, а на Всеукраїнському їй присудили «срібло». До речі, шкільне захоплення географією згодом привело Андрія на географічний

факультет одного із вишів України. На думку деяких фахівців, матеріали, зібрані членами географічного гуртка ЗОШ №3, які благословив у творчу путь Олександр Ковальчук, могли б стати лівовою часткою дисертації кандидата географічних наук...

Нині Олександр Ковальчук перебуває на заслуженому відпочинку. Та й колишні вихованці подалися у життєвий вирій. Однак залишилися їхні дослідження, які варто систематизувати і видати якщо не в науковому виданні, то бодай у книзі краєзнавчих матеріалів. Сподіваюся, що з часом так і станеться, і творчий пошук юних географів ЗОШ №3 стане надбанням усіх краян...

Віталій ТАРАСЮК.

На фото: під час туристичної подорожі.